

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0913.4.PIEL1.C.PCH	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Pielęgniarstwo chirurgiczne
	angielskim	<i>Surgical Nursing</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Prof. dr hab. Dorota Kozieł
1.6. Kontakt	dorota.koziel@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	j. polski
2.2. Wymagania wstępne*	Podstawy pielęgniarstwa, anatomia, fizjologia, patologia

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady, zajęcia praktyczne, <i>(przedmiot realizowany dwa semestry III i IV)</i>	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Budynki UJK (w tym pracownię symulacji), warunki naturalne podmiotów medycznych	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną, zal (symulacje), Egzamin	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, pogadanka, metoda problemowa, symulacja	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	- Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podstawy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019. - Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2020. - Walewska E., Ścisło L.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii.
	uzupełniająca	- Michalik A., Sierżantowicz R., Pielęgniarstwo operacyjne. PZWL Warszawa 2023. Wybrane rozdziały. - Andres J (red.), Chmielniak S. (red.), Dobrogowski J. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne. PZWL 2009. - Kołodziej M., Woźniowski J.: Rehabilitacja w chirurgii PZWL Warszawa 2006. Wybrane rozdziały. - Szewczyk M.T, Jawień A. (red.): Leczenie ran przewlekłych. PZWL 2019. Wybrane zagadnienia. Czasopisma: - Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne - Problemy Pielęgniarstwa - Studia Medyczne

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

C1. Student pozna zasady przygotowywania pacjentów do zabiegów operacyjnych oraz zasady opieki okołoperacyjnej.
C2. Student nauczy się planować i realizować indywidualną opiekę w różnych sytuacjach klinicznych oraz współpracować w zespole terapeutycznym

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- Założenia opieki pielęgniarstwa świadczonej chorym leczonym w oddziale chirurgicznym. Organizacja i specyfika pracy pielęgniarki w ambulatorium, oddziale chirurgicznym.
- Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka w trakcie i po wykonanym badaniu.
- Przygotowanie chorego i opieka po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem trybu wykonania zabiegu operacyjnego. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.
- Zasady żywienia pacjentów w chirurgii, ocena stanu odżywienia. Metody żywienia pacjentów w oddziale chirurgicznym. Odżywianie dojelitowe oraz pozajelitowe.
- Protokół kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (*Enhanced Recovery After Surgery, ERAS*).
- Przygotowanie chorego do zabiegu w chirurgii jednego dnia. Specyfika opieki pooperacyjnej i zadania edukacyjne pielęgniarki.
- Rany i zakażenia w chirurgii. Rola pielęgniarki w profilaktyce zakażeń szpitalnych w oddziałach chirurgii.
- Opieka przed i pooperacyjna w chirurgii przewodu pokarmowego. Intensywna opieka pielęgniarstwa nad chorym z krwawieniem z przewodu pokarmowego. Przygotowanie fizyczne i psychiczne chorego do operacji w obrębie jelit.
- Zasady opieki nad chorym z przetoką jelitową. Pielęgnacja stomii. Organizacja opieki stomijnej.
- Pielęgnowanie chorej po operacji piersi. Profilaktyka raka piersi. Zasady samobadania piersi. Edukacja w okresie pooperacyjnym. Kluby i stowarzyszenia samopomocy (Klub Amazonki).
- Proces pielęgnowania chorego po operacji tarczycy.

12. Specyfika opieki nad pacjentem po operacji naczyń tętniczych i żylnych. Przygotowanie do badań diagnostycznych w obrębie naczyń i opieka po badaniu. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyny.
13. Zasady opieki nad chorym z przetoką moczową.
14. Specyfika opieki nad chorym po urazie, w opatrunku gipsowym z wyciągiem bezpośrednim i pośrednim. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.
15. Opieka nad pacjentem z drenażem jamy opłucnowej. Fizykoterapia układu oddechowego.
16. Proces pielęgnowania chorego po urazie czaszkowo- mózgowym.
17. Opieka pielęgniarska nad chorym oparzonym.
18. Rola pielęgniarki w profilaktyce i leczeniu odleżyn. Techniki i sposoby pielęgnowania rany. Zasady doboru opatrunków wg strategii TIME.

Zajęcia praktyczne

Semestr III

1. Przyjęcie chorego na oddział chirurgiczny w trybie nagłym i planowanym. Przygotowanie chorego do zabiegu w trybie chirurgii jednego dnia. Dokumentacja obowiązująca w oddziale. Planowanie opieki pielęgniarskiej wspólnie z pacjentem i jego rodziną.
2. Badania diagnostyczne wykonywane na oddziale chirurgii. Udział w przygotowaniu chorego i opiece po badaniu. Pobieranie materiału do badań diagnostycznych.
3. Wdrażanie standardów postępowania pielęgniarskiego w profilaktyce zakażeń chirurgicznych. Praca pielęgniarki na Sali opatrunkowej, zabiegowej.
4. Proces pielęgnowania chorego przyjętego do zabiegu w trybie planowym z powodu kamicy pęcherzyka żółciowego, przepukliny, chorób tarczycy. Przygotowanie do zabiegu i opieka pooperacyjna z uwzględnieniem profilaktyki powikłań. Dokumentowanie opieki.
5. Przygotowanie chorego w trybie nagłym do zabiegu operacyjnego, obserwacja i pielęgnowanie pod kątem profilaktyki powikłań pooperacyjnych. Proces pielęgnowania chorego z zapaleniem wyrostka robaczkowego i naciekiem okołowystkowym.
6. Diagnoza pielęgniarska i planowanie opieki nad chorym z niedrożnością jelit.
7. Przygotowanie chorego do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym ze stomią jelitową. Przygotowanie chorego do samoopieki.
8. Opieka okołoperacyjna nad chorą z rakiem piersi. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, edukacji i rehabilitacji.

Semestr IV

1. Problemy pielęgnacyjne chorego w zespole stopy cukrzycowej. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyny. Edukacja i rehabilitacja pacjentów z chorobami naczyń. Wykorzystanie opatrunków w leczeniu ZSC
2. Proces pielęgnowania chorego po zabiegach w obrębie klatki piersiowej. Opieka nad chorym z drenażem klatki piersiowej.
3. Wdrażanie standardów żywienia chorych chirurgicznie. Zasady i technika żywienia przez zgłębnik żołądkowy, stomie odżywcze. Pielęgnacja gastrostomii, jejunostomii.
4. Proces pielęgnowania chorego w okresie okołoperacyjnym w przypadku zabiegów w obrębie układu moczowo-płciowego. Pielęgnacja chorego z urostomią.
5. Proces pielęgnowania chorego z chorobą nowotworową leczonego chirurgicznie.
6. Pielęgnowanie chorych po zabiegach operacyjnych różnych urazów (urazie głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha oraz kości długich, płaskich i stawów). Wdrażanie standardów opieki w postępowaniu z pacjentami z różnymi urazami i w różnym okresie hospitalizacji (chory na wyciągu pośrednim i bezpośrednim, w opatrunku gipsowym, ze stabilizatorem itp.)
7. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z oparzeniami, odmrożeniami. Zastosowanie technik i sposobów pielęgnowania rany.
8. Planowanie i realizacja opieki zmierzającej do profilaktyki i leczenia odleżyn. Zastosowanie technik i sposobów pielęgnowania rany.

(w tym pracownie symulacji wysokiej wierności)

1. Postępowanie pielęgniarskie w stanach nagłych w chirurgii..
2. Postępowanie pielęgniarskie w powikłaniach pooperacyjnych.
3. Opieka nad chorym zakwalifikowanym do wyłonienia stomii jelitowej, urostomii.
4. Pielęgnowanie rany przewlekłej.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna:		
W01	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym;	<i>PIEL1P_W103*</i>
W02	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	<i>PIEL1P_W105*</i>
W03	zasady organizacji opieki specjalistycznej (chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym);	<i>PIEL1P_W110*</i>
W04	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	PIEL1P_W122
W05	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	PIEL1P_W123
W06	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	PIEL1P_W124
W07	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	PIEL1P_W125
W08	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	PIEL1P_W129
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	<i>PIEL1P_U31*</i>
U02	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwiej, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwiej, wdrażać interwencje pielęgniarstwiej oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwiej;	<i>PIEL1P_U86*</i>
U03	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	<i>PIEL1P_U88*</i>
U04	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	PIEL1P_U91
U05	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	PIEL1P_U92
U06	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	PIEL1P_U93
U07	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	PIEL1P_U97
U08	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opieką pielęgniarstwiej, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	<i>PIEL1P_U100*</i>
U09	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	<i>PIEL1P_U107*</i>
U10	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	<i>PIEL1P_U108*</i>
U11	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;	<i>PIEL1P_U104*</i>
U12	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	<i>PIEL1P_U109*</i>
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Kierować się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywać zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatią w relacji z pacjentem i jego rodziną	<i>PIEL1P_K1*</i>
K02	Ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe	<i>PIEL1P_K4*</i>

*efekty realizowane na kilku przedmiotach

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się																							
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																						
	Egzamin ustny/pisemny*		Kolokwium*					Projekt*			Aktywność na zajęciach*				Praca własna*			Inne (jakie?)próba pracy				Inne (jakie?)* symulacja	
	Forma zajęć		Forma zajęć					Forma zajęć		Forma zajęć			Forma zajęć		Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	W	C	...	W	C	ZP	W	C	ZP	W	C	ZP	W	C	ZP	W	C	ZP	W	C	ZP
W01	+								+														
W02	+								+														
W03	+								+														
W04	+								+														
W05	+		+						+														
W06	+		+						+														
W07	+								+														
W08	+		+						+														
U01											+			+			+						
U02											+			+			+					+	
U03											+			+			+						
U04											+			+			+					+	
U05											+			+			+						
U06											+			+			+						
U07											+			+			+						
U08											+			+			+					+	
U09											+			+			+					+	
U10											+			+			+						
U11											+			+			+						
U12											+			+			+						
K01											+						+						
K02											+						+						

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 60 do 67%
	3,5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 68 do 75%
	4	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 76 do 83%
	4,5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie od 84% do 91%
	5	Zaliczenie testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności na poziomie 92% i więcej

Zajęcia praktyczne (ZP)* Semestr 3	3	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 61%-68%*; 2) Obecność - 100%;
	3,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 69%-76%*; 2) Obecność - 100%;
	4	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 77%-84%*; 2) Obecność - 100%;
	4,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 85%-92%*; 2) Obecność - 100%;
	5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 93%-100%*; 2) Obecność - 100%;
	*Kryteria oceny „Próby pracy” (0-100 punktów): 1. Przestrzeganie zasad i technik wykonywanych zabiegów i ich dokumentowania (0-10 pkt.) 2. Samodzielność i pewność w podejmowaniu decyzji w poszczególnych etapach procesu pielęgnowania chorego (0-10 pkt.) 3. Dostosowywanie interwencji do sytuacji indywidualnej pacjenta i rozpoznanych problemów (0-10 pkt.) 4. Prowadzenie rozmowy z pacjentem oraz stosowanie technik komunikowania terapeutycznego (0-10 pkt.) 5. Zaangażowanie w proces pielęgnowania chorego (obserwację, opiekę, aktywizację, zapewnienie bezpieczeństwa) oraz umiejętność pracy w zespole (0-10 pkt.) 6. Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta i realizowanej opieki (0-10 pkt.) 7. Przekazywanie informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego z uwzględnieniem ustnego raportu pielęgniarskiego opartego o metodę procesu pielęgnowania (0-10 pkt.) 8. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce klinicznej (do obserwacji i interpretacji objawów choroby i powikłań leczenia; obserwacji zachowań pacjenta oraz przewidywania ich skutków; planowaniu opieki) (0-10 pkt.) 9. Przestrzeganie postaw etycznych w pracy z pacjentem i jego rodziną oraz praw pacjenta (0-10 pkt.) 10. Krytyczna ocena podejmowanych zadań i prezentowanych postaw (0-10 pkt.)	
	3	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 61%-68%*; 2) Sprawozdanie z dyżuru 61%-68%**; 3) Obecność - 100%;
	3,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 69%-76%*; 2) Sprawozdanie z dyżuru 69%-76%**; 3) Obecność - 100%;
	4	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 77%-84%*; 2) Sprawozdanie z dyżuru 77%-84%**; 3) Obecność - 100%;
	4,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 85%-92%*; 2) Sprawozdanie z dyżuru 85%-92%**; 3) Obecność - 100%;
	5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: 1) Próba pracy 93%-100%*; 2) Sprawozdanie z dyżuru 93%-100%**; 3) Obecność - 100%;
Zajęcia praktyczne (ZP)* Semestr 4	OCENA KOŃCOWA (na podstawie średniej arytmetycznej ocen z próby pracy i sprawozdania z dyżuru)	
	3	3,0 - 3,25
	3,5	3,26-3,75
	4	3,76-4,25
	4,5	4,26-4,5
	5	4,51-5,0
	* Opisane w kryteriach w semestrze 4 **Kryteria oceny pracy własnej „Sprawozdanie z dyżuru w formie 4-o etapowego procesu pielęgnowania – studium przypadku” (0-60 punktów): 1. Gromadzenie informacji o stanie pacjenta dla potrzeb pielęgnowania (0-20 pkt) Zakres i wszechstronność zgromadzonych danych (dane ogólne dotyczące choroby i hospitalizacji, ocena stanu fizycznego, psychicznego i społecznego, aktualny plan leczenia, reakcje niepożądane na zastosowaną farmakoterapię, motywacja do leczenia, zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do samoopieki, sytuacja rodziny chorego) 2. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej (0-10 pkt) Diagnoza całościowa, adekwatna do stanu i sytuacji pacjenta, uwzględnia problemy pielęgnacyjne aktualne i ryzyka, deficyt w zakresie samoopieki, sytuację rodziny chorego i hierarchizację problemów 3. Planowanie i realizacja opieki (0-20 pkt) Poprawność sformułowanych celów i planu opieki, dostosowanie interwencji do stanu pacjenta, jakość wdrożonych interwencji i ich efektywność 4. Ocena działań (0-10 pkt) poprawność oceny, odniesienie jej do celów i stopnia ich osiągnięcia, zalecenia do dalszej opieki	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	160	
Udział w wykładach*	40	
Udział w zajęciach praktycznych/ symulacje*	108/12	
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	10	
Przygotowanie do wykładu*	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	170	
PUNKTY ECTS za przedmiot	6	

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....